Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

FRANČIŠEK ASIŠKI: SONČNA PESEM ALI HVALNICA STVARSTVA

Ob osemstoletnici Frančiškove *Sončne pesmi*

V površno pokristjanjenem, še napol poganskem svetu prebujajoče se mestne kulture, s spominom na trubadurje po gradovih, je prvič zadonela Frančiškova Hvalnica stvarstva *v jeziku, ki ni bil več latinščina, ni pa še bil italijanščina, kakršne se učimo dandanes. Kljub vsemu pravijo, da je to prvo pesniško delo v italijanskem jeziku, ki ga je slabo stoletje kasneje Dante (frančiškanski tretjerednik) popeljal do pesniškega vrhunca, za njim pa kmalu še Petrarka in brez števila pesnikov. Ta nova slovenska izdaja želi* Sončno pesem *ob osemstoletnici njenega nastanka približati našemu človeku v želji, da bi vsak bralec in molivec ob Frančiškovem besedilu in umetniških slikah Jošta Snoja zapel svojo hvalnico stvarstva.*

Ohranjeni asiški rokopis sporoča, da je Frančišek Asiški zapel celo *Hvalnico stvarstva* v Božjo čast in hvalo, ko je bolan ležal pri asiškem Svetem Damijanu, kjer je živela sv. Klara, kar pomeni, da je to Frančiškova molitvena oporoka, ki izraža molivca Frančiška kot duhovnika stvarstva in že nakazuje novo nebo in novo zemljo, ko bo vse stvarstvo, živo in tudi mrtve prvine, vso večnost hvalilo in slavilo svojega Stvarnika.

Frančiškova poezija je pristen izraz njegove vernosti in ni namenjena sebi, pač pa nosi s seboj dvojno poslanstvo: oznanilo evangelija in slavljenje Boga. Če pozabimo to dvoje, lahko ob pesmi sicer uživamo, ne moremo pa je zares razumeti. Kdor hoče iz nje narediti nekakšen ekološki manifest, jo oskubi njenega bistva.

Frančiškova pesem ima trdne teološke temelje. Zaman bi iskali v njej kakšne panteistične navdihe in že iz naslova je marsikaj jasno: *Hvalnica stvarstva* je naslov pesmi, ne »Hvalnica stvarstvu« ali kaj podobnega. Najprej hierarhija. Božja stvar. Na vrhu je Vsemogočni in Najvišji, pa tudi dobri Bog.

Pred seboj imamo sad Frančiškovega pesniškega ustvarjanja, ki je preživel osem stoletij in ga beremo in prepevamo še

Podatki o knjigi:
- Naslov: Sončna pesem ali Hvalnica stvarstva
- Podnaslov: Ob osemstoletnici nastanka
- Avtor: Frančišek Asiški
- Spremna besedila: dr. Vinko Škafar OFMCap, dr. Miha Pintarič, dr. Miran Špelič OFM, dr. Tanja Ozvatič
- Prevedel: Vital Vodušek
- Slike: Jošt Snoj, akademski slikar
- Fotografije slik: Miha Lokovšek
- Urednica: dr. Tanja Ozvatič
- Format: 225 mm x 300 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 52
- ISBN: 978-961-278-746-2
- Cena: 25 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2025

Kontakt
Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

danes. In ravno to dejstvo, da se je besedilo ohranilo in živi vseh teh osem stoletij, nagovarja tudi nas, da se lotimo njegovega branja v sedanjem času. In morda tudi pisanja ter dodamo kakšno svojo hvalnico, kot je npr. v knjigi svojo navdihujočo zapisal dr. Miran Špelič: »*Hvaljen moj Gospod, v dvojini, ki si jo dal slovenskemu jeziku; tako zapletena in težka je, a toliko lepih reči lahko z njo izrazimo. Celo z Bogom sva tako midva.*«

O avtorju

Frančišek Asiški, rojen kot Giovanni di Bernardone leta 1181 ali 1182 v Assisiju (Umbrija, Italija), umrl 3. oktobra 1226. Bil je sin bogatega trgovca, ki se je odpovedal premoženju, da bi živel v uboštvu in služil Bogu. Ustanovil je red manjših bratov (frančiškane) ter s svojim zgledom poudarjal preprostost, ljubezen do narave in vseh ljudi. Danes velja za enega najbolj priljubljenih svetnikov in zavetnika živali ter okolja. Papež Gregor IX. ga je samo dve leti po smrti razglasil za svetnika.

Jošt Snoj (1967, Ljubljana). Leta 1993 je diplomiral iz slikarstva na Akademiji za likovno umetnost pri prof. Gustavu. Leta 1998 je diplomiral na Teološki fakulteti v Ljubljani s temo Iščem tvoje obličje. Med leti 2004 in 2008 je na Univerzi Gregoriana v Rimu študiral sakralno krščansko in drugo umetnost in kulturno dediščino cerkve, študij pa končal z magisterijem na teološko-duhovne teme sv. Efrema Sirskega. Od leta 1990 slika in razvija biblično-transcedentno slikarstvo, še dalj pa pokrajine s presežnostno noto. Slika tudi portrete. Po Berdjajevevi klasifikaciji bi njegovo slikarstvo lahko uvrstili k resničnemu realizmu, k realističnemu ustvarjanju preobrazenega življenja, novega neba in nove zemlje.

Odlomki iz knjige

